

CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE

ЦЕНТРАЛНА БАНКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИНФО ЦББХ

У овом броју:

ДР МИЛИЦА ЛАКИЋ
НОВА ВИЦЕГУВЕРНЕРКА
ЦББиХ

ЕКОНОМСКИ И
ФИНАНСИЈСКИ ДИЈАЛОГ
ИЗМЕЂУ ЕУ И ЗЕМАЉА
ЗАПАДНОГ БАЛКАНА И
ТУСКЕ

У БЕЧИЋИМА ОДРЖАН
САМИТ МИНИСТАРА
ФИНАНСИЈА, ГУВЕРНЕРА
И ДИРЕКТОРА ПОРЕСКИХ
УПРАВА

ГУВЕРНЕР СОФТИЋ У ПРВОЈ
ПОСЈЕТИ ФИЛИЈАЛИ
ЦББиХ У БРЧКОМ И
ГРАДОНАЧЕЛНИКУ
ДИСТРИКТА

СТУДЕНТИ ИЗ ГРАЦА У
ПОСЈЕТИ ЦББиХ

Издавач: Централна банка Босне и Херцеговине; Адреса: Маршала Тита 25,
71000 Сарајево

Уређивачки колегиј: др Радомир Божић, вицегувернер; мр Ернадина
Бајровић, вицегувернер; мр Анкица Колобарић, вицегувернер; Зијада Ковач,
руководилац Службе за односе са јавношћу

Припрема: Служба за односе са јавношћу

Превод текстова на енглески језик: Служба за односе са јавношћу

Лектура (језици бх. народа и енглески језик): Служба за публикације и
библиотеку и Служба за протокол и преводње

Веб страница: <http://www.cbbh.ba>
E-mail: pr@cbbh.ba
контакт телефон: (033) 278 123

ДР МИЛИЦА ЛАКИЋ НОВА ВИЦЕГУВЕРНЕРКА ЦББиХ

Управни одбор Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ), на 7. сједници, одржаној 30.05.2016. године у Сарајеву, именovalo је Милицу Лакић за вицегувернерку ЦББиХ, на мандатни период од четири године.

Милица Лакић на позицију вицегувернерке ЦББиХ долази с мјеста директорице Главне банке Републике Српске Централне банке Босне и Херцеговине (ГБРС ЦББиХ), а биће задужена за Сектор за монетарне операције, управљање девизним резервама и готовином.

Милица Лакић је рођена 1970. године у Какњу. Доктор је економских наука и од 2007. године ради на Banja Luka College и Независном универзитету у Бањој Луци, прво као асистент и виши асистент, а онда као доцент економских наука. Истовремено је и руководилац Савјета Одсјека за економију и менаџмент на Banja Luka College. Бирана је у звање доцента економских наука за ужу научну област пословне финансије и рачуноводство и ревизију на Независном универзитету Бања Лука 2010. године.

Научно звање магистра економских наука стекла је 2007. године, на Универзитету EDUCONS у Новом Саду, одбравивши рад о теми „Улога и значај институционалних инвеститора на финансијском тржишту с освртом нових чланица ЕУ“. Одбраном докторске дисертације под називом „Имплементација инвестиционих фондова на финансијским тржиштима транзиционих земаља“, на истом факултету 2010. године, стекла је научно звање доктора економских наука. Током професионалне каријере обављала је различите послове и била на одговорним функцијама и посједује дугогодишњу консултантску праксу и искуство. Одржала је низ предавања на научним скуповима, презентирала велики број радова на конференцијама у земљи и иностранству из области пословних финансија, рачуноводства и ревизије. Објавила је низ текстова о актуелним темама на финансијском тржишту из банкарства и савремених кретања у економији у БиХ и окружењу, који су објављени у стручним часописима.

ГУВЕРНЕР СОФТИЋ ПРИСУСТВОВАО ЕКОНОМСКОМ И ФИНАНСИЈСКОМ ДИЈАЛОГУ ИЗМЕЂУ ЕУ И ЗЕМАЉА ЗАПАДНОГ БАЛКАНА И ТУРСКЕ

Гувернер Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) др Сенад Софтић, као члан делегације БиХ, са министром финансија и трезора БиХ Вјекославом Бевандом, присуствовао је Економском и финансијском дијалогу између Европске уније и земаља Западног Балкана и Турске, који се 25.05.2016. године одржан у Бриселу.

Обраћајући се учесницима скупа, гувернер Софтић је, у име ЦББиХ, поздравио иницијативу ЕУ да покрене дијалог о економском управљању, с нашом земљом.

Презентирајући економске показатеље за БиХ, гувернер Софтић је истакао да економија БиХ показује знакове опоравка. Инфлација је ниска, а аранжман валутног одбора и даље остаје сидро стабилности у земљи. Финансијски сектор је, генерално, стабилан, а највећу забриност и даље представља висока стопа незапослености, казао је гувернер.

Од Реформске агенде, која је усвојена крајем прошле године, очекује се унапређење у области структуралних реформи, а имплементација ове агенде, према гувернеровим ријечима, требала би помоћи БиХ на њеном путу ка ЕУ.

Као најважније задатке ЦББиХ у будућности, гувернер Софтић је истакао очување монетарне стабилности, јачање банкарске координације и улоге Сталног комитета за финансијску стабилност БиХ, увођење функције надзора

у оквиру платног система и проширење јединственог регистра рачуна, те осигурање правовремене и свеобухватне статистике.

„БиХ ће наставити проводити реформе како би постигла одржив раст и испунила критеријуме конвергенције на нашем путу ка ЕУ и пуноправном чланству. Дијалог с институцијама ЕУ имаће кључну улогу у обликовању наших будућих економских планова, институционалних и регулаторних измјена. Од институција ЕУ очекујемо пуну подршку како бисмо постигли ове циљеве“, закључио је гувернер Софтић своје излагање у Бриселу.

Министар Беванда упознао је учеснике у овом дијалогу да је провођење реформи у БиХ у узлазној путањи, посебно након подношења апликације за чланство БиХ у ЕУ.

У свом обраћању министар Беванда нагласио је да је Програм економских реформи за период 2016-2018. година уско повезан с Реформском агендом, документом сачињеним у сарадњи с Европском комисијом и међународним финансијским институцијама, те да своје акционе планове у складу с тим проводе и нижи нивои власти у БиХ.

Нагласио је да је Акциони план Савјета министара БиХ предвидио 34 мјере и до априла ове године 20 предвиђених мјера су у цијелости имплементирани, што значи да је реализирано 55 посто Акционог плана.

Према ријечима министра Беванде, озбиљно се кренуло у рационализацију трошкова и ограничење запошљавања у јавној управи, а усвојена је Средњорочна стратегија управљања јавним дугом БиХ, што је веома битно за одрживост дуга на државном и ентитетском нивоу, те је донесена и Одлука о поступку средњорочног планирања, праћења и извјештавања у институцијама БиХ.

Све ове мјере, у којима је кључну улогу имало Министарство финансија и трезора БиХ, имају за циљ одржавање фискалне стабилности и стварања услова за привлачење инвестиција.

Министар Беванда нагласио је да ће инсистирати на ригорозном провођењу свих препорука како би се у потпуности имплементирао програм економских реформи.

У БЕЧИЋИМА ОДРЖАН САМИТ МИНИСТРА ФИНАНСИЈА, ГУВЕРНЕРА И ДИРЕКТОРА ПОРЕСКИХ УПРАВА

У Бечићима (Црна Гора) је 10.06. и 11.06. 2016. године одржан Самит министара финансија, гувернера и директора пореских управа региона, којем је присуствовао и гувернер Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) др Сенад Софтић.

У оквиру Самита, који је носио назив „Финансијска стабилност региона у промијењеним глобалним околностима“, гувернер Софтић је учествовао у панелу гувернера централних банака региона о кључним изазовима за монетарну политику и супервизију банака у 2016. години. У оквиру овог панела, разматрано је низ актуелних тема међу којима су могуће посљедице нове

политике FED-а и ЕЦБ-а на монетарну политику, каматну стопу и курсеве локалних валута на Западном Балкану, свјетски валутни рат и посљедице по земље региона које не користе евро, тестови на стрес и системски ризици у банкарском сектору, предности и мане „циљане инфлације“, политика каматних стопа у 2016. години, евро као валута – предности и мане, нови модели регионалне сарадње.

Гувернери централних банака региона у дискусији осврнули су се и на питање политичке нестабилности која утиче на стопе раста у региону. Гувернер Народне банке Македоније Дмитар Богов је казао да је та земља

имала највећи раст у региону, монетарна политика је имала повољан амбијент и зато су смањили каматну стопу централне банке, што је утицало на смањење каматних стопа на кредите. Међутим, политичка криза која је услједила одразила се на раст, па је од очекиваних 4,2 посто раста у 2015. години, ова земља завршила са растом БДП-а од 3,7 посто. Осим унутрашње кризе, био је присутан и шок од грчке кризе, с обзиром на то да у тој земљи послују двије грчке банке. Међутим монетарна политика није претрпјела веће ударце и девизне резерве су остале стабилне, казао је гувернер македонске Народне банке.

Вицегувернер Хрватске народне банке Michael Faulend истакао је да је политички ризик веома важан аргумент високих каматних стопа, те додао да не постоји осјећај за озбиљност ситуације, да се не проводе структуралне реформе или су оне блаже него што је потребно.

Гувернер ЦББиХ указао је на чињеницу да је банкарски сектор у БиХ преликвидан, док привреда вапи за новцем, што је парадокс. Гувернер Софтић је истакао како је ЦББиХ специфична у односу на остале централне банке, јер дјелује према моделу валутног одбора у којем је домаћа валута везана за сидро валуту – евро. То се показало као добро, а посљедњи договори са Међународним монетарним фондом (ММФ), рекао је, потврђују да је то стабилан оквир. Гувернер Централне банке Црне Горе Милојица Дакић изјавио је да је та држава у поступку преговора о приступању Европској унији (ЕУ), у којима централна банка има значајну улогу. Зато је, у циљу даљег усклађивања

регулативе са правним тековинама ЕУ, приступила измјени закона о централним банкама и о обавезној резерви банака. За Црну Гору је, како је рекао, ова година почела добро, јер је према посљедњим подацима било 250 милиона евра нових кредита, што је раст од 31,4 одсто него претходне године. Побољшан је и квалитет, јер су ненаплативи кредити више него преполовљени, чине 11,99 одсто укупних кредита, што је испод просјека региона.

Вицегувернер Банке Словеније Примож Доленц поручио је да, од када је та земља у ЕУ, постоје бројне институције које штите банкарски сектор и финансијску стабилност. Банка Словеније је, рекао је, боље организована него у вријеме када није била у систему, систем има предности и слабости, али су предности веће од слабости.

Милан Ђулибрк, главни уредник недјељног листа НИН, који је био организатор овог скупа, закључио је панел гувернера констатацијом да су се за годину дана ствари у региону драстично промијениле, а пред централним банкама тих земаља сада је питање да ли и оне треба да се понашају попут Федералних резерви (FED) и Европске централне банке (ЕЦБ) и да штампају новац како би подржале раст и инфлацију.

ГУВЕРНЕР СОФТИЋ У ПРВОЈ ПОСЈЕТИ ФИЛИЈАЛИ ЦББиХ У БРЧКОМ И ГРАДОНАЧЕЛНИКУ ДИСТРИКТА

Гувернер Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) др Сенад Софтић и вицегувернерка мр Ернадина Бајровић посјетили су 18.05.2016. године Филијалу ЦББиХ у Брчком, гдје су с директорицом Јасминком Бурић разговарали о пословању ове филијале.

Посјета Филијали ЦББиХ у Брчком била је прилика и за службени сусрет гувернера Софтића и градоначелника Брчко дистрикта БиХ др Анте Домића. „То је била пригода за међусобно упознавање о намјерама развоја филијале

Централне банке овдје на простору Брчко дистрикта БиХ као и начину организовања посла, кретању финансијских токова, те могућностима за унапређење сарадње и позиције Централне банке као једне кључне финансијске институције“, нагласио је градоначелник Брчко дистрикта БиХ.

Он је истакао да је овај састанак такође био прилика да се направи извјесна процјена стања кретања финансијског тржишта и могућности унапређења или коришћења финансијског тржишта за развој привреде, запошљавање и превенцију свих негативних појава које прате овај сектор. „До сада је Централна банка Босне и Херцеговине показивала свој велики интерес за простор Брчко дистрикта БиХ, јер је на самоме почетку овдје и основана филијала, али исто тако сарадња између финансијских институција Брчко дистрикта и филијале Централне банке и до сада је била изврсна“, оцијенио је Домић. Посјетом гувернера потврђена је определијеленост да та сарадња буде још и боља у наредном временском периоду.

ПРОТОКОЛАРНЕ АКТИВНОСТИ И ПОСЛОВНИ САСТАНЦИ

Централну банку Босне и Херцеговине (ЦББиХ) је 23.05.2016. године посетио амбасадор Исламске Републике Иран у БиХ Њ.Е. Seyed Hossein Rajabi са сарадницима, гдје је разговарао с гувернером ЦББиХ др Сенадом Софтићем. Ирански амбасадор упознао је гувернера Софтића о интензивираним процесу сарадње ИР Иран са земљама Европе и свијета, након укидања санкција овој земљи. ИР Иран заинтересована је за обнављање економске сарадње и с БиХ. С тим у вези, амбасадор је информисао гувернера о препрекама на које ИР Иран наилази у БиХ и након укидања санкција, споменувши да БиХ још није укинула санкције овој земљи, те да су препреке за сарадњу и реализацију могућих будућих пројеката присутне и у банкарској сфери.

У оквиру протоколарних активности, у посјети ЦББиХ је 20.06.2016. године боравио шеф Делегације Европске уније (ЕУ) у БиХ и специјални представник ЕУ у БиХ, амбасадор Lars-Gunnar Wigemark, са сарадницима. Амбасадор Wigemark интересовао се за provedбу монетарне политике, Реформску агенду и аранжман БиХ са Међународним монетарним фондом (ММФ). Гувернер Софтић указао је на одређеност ЦББиХ и подршку власти у БиХ за наставак provedбе валутног одбора који је обезбиједио монетарну стабилност и допринио стабилности банкарског и финансијског сектора у цјелини. Амбасадор Wigemark исказао је снажну подршку наставку provedбе валутног одбора и независности ЦББиХ у њеном дјеловању. „Централна банка Босне и Херцеговине је једна од институција које играју кључну улогу у одржавању монетарне и фискалне стабилности и provedби макроекономских политика а које су важне за наставак реформи, раст и стварање нових радних мјеста,” рекао је амбасадор Wigemark током разговора са гувернером и вицегувернерима ЦББиХ.

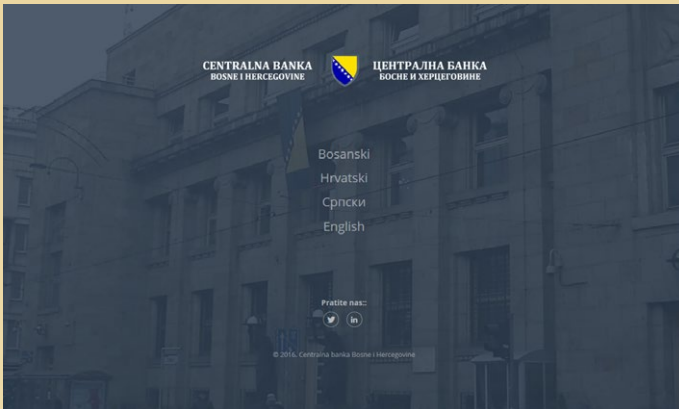
Од 3. до 5. јуна 2016. године гувернер Софтић је присуствовао састанку холандско-белгијске конституенце Међународног монетарног фонда (ММФ) и Свјетске банке (СБ), који је одржан у Кијеву (Украјина). Састанак је био посвећен актуелним економским и финансијским темама у земљама чланицама конституенце, а неке од тема су биле

како осигурати јачу економску будућност конституенце у условима транзиције, те економске импликације кретања изbjеглица. У оквиру сесије о кретању цијена роба на глобалном тржишту, посебно нафте, фокус је био на различитим утицајима ових дешавања на земље чланице конституенце, при чему је наглашен значај привредне разноликости и стабилности финансијског сектора за јачање ових различитих економија.

Такође, присуствовао је и 35. састанку Клуба гувернера региона Централне Азије, Црног мора и Балкана који је 17.06.2016. године одржан у Казахстану. Гувернер Софтић презентирао је макроекономске показатеље за Босну и Херцеговину те указао на будуће задатке ЦББиХ: очување монетарне стабилности, јачање банкарске координације и улоге Сталног комитета за финансијску стабилност Босне и Херцеговине, увођење функције надзора у оквиру платног система, осигурање правовремене и свеобухватне статистике, те указао на значај улоге ЦББиХ у европским интеграцијама.

КОРИСНИЦИМА ДОСТУПНА РЕДИЗАЈНИРАНА ВЕБ-СТРАНИЦА ЦББиХ

Редизајнирана веб-страница Централне банке Босне и Херцеговине (ЦББиХ) постала је доступна корисницима 02.06.2016. године. Страница је могуће приступити преко дотадашњег линка www.cbbh.ba, а нови дизајн је у потпуности замијенио ранију страницу.

ЦББиХ је покренула пројекат редизајна веб-странице www.cbbh.ba који је подразумијевао израду нове странице, на

платформи коју је стратешки одредила ЦББиХ, како би била у могућности самостално је одржавати, у мјери колико то интерни ресурси дозвољавају.

Претходни дизајн је датирао из 2006. године и својом резолуцијом је задовољавао искључиво приказивање на десктоп рачунару, што више није тренд у данашњим напредним технологијама интернета. Такође, због нарасталих потреба корисника, од постављања иницијалне веб-странице, указала се потреба за набављањем модернијег система управљања садржајем.

Из тих разлога, ЦББиХ је одлучила унаприједити дизајн и технолошко рјешење како би страница била употребљива у свим тренутно актуелним технологијама. На тај начин, ЦББиХ је модернизовала веб-страницу и ускладила са тренутно важећим технологијама. Истовремено, редизајном веб-странице, обезбијеђен је и већи ниво заштите садржаја од неовлашћених упада.

Страница је задржала претходну форму портала на четири језика – босански, српски на ћирилици, хрватски и енглески.

СТУДЕНТИ ИЗ ГРАЦА У ПОСЈЕТИ ЦББиХ

Централна банка Босне и Херцеговине (ЦББиХ) угостила је 18.05.2016. године групу постдипломаца Karl-Franzens-Universität из Граца (Аустрија) који су исказали жељу за посјетом ЦББиХ како би стекли више сазнања о раду институције, њеним надлежностима и односу са другим институцијама. Домаћин студентима била је вицегувернерка ЦББиХ мр Ернадина Бајровић која је у свом излагању посебну пажњу посветила Стратегији управљања људским ресурсима у ЦББиХ.

Вицегувернерка Бајровић је постдипломце на почетку презентације упознала о активностима ЦББиХ као независне државне институције која је једина у БиХ надлежна за провођење монетарне политике и издавање новца, што је дефинисано законом о ЦББиХ и Уставом БиХ. ЦББиХ проводи политику валутног одбора и у том аранжману не може дјеловати као банка посљедњег уточишта. Једини инструмент који је ЦББиХ на располагању је обавезна

резерва, појаснила је вицегувернерка која је потом презентирала и организацију ЦББиХ. Главни принципи ЦББиХ су независност, кредибилитет, одговорност, повјерење у ЦББиХ и веома висока репутација ЦББиХ у земљи. Главни задаци ЦББиХ су очување стабилности домаће валуте; издавање валуте у складу с аранжманом валутног одбора; управљање девизним резервама; управљање валутом, укључујући новчанице и кованице као законско средство плаћања; подршка и очување платних система и система поравнања; координира активности између ентитетских агенција за банкарство; представља БиХ на свим међувладиним састанцима, у тијелима и организацијама у области монетарне политике и других питања у оквиру надлежности ЦББиХ; прикупљање статистичких података о економским и финансијским кретањима; има улогу фискалног и банкарског агента државе.

ЦББиХ посебну пажњу посвећује управљању људским ресурсима, имајући у виду чуњеницу да су банкарске операције засноване на људским ресурсима, те да смо свјесни да „људи у Банци представљају њен највећи капитал“. Ипак, запосленици, без адекватног тренинга или мотивације, на крају могу постати проблем, а не капитал“, казала је вицегувернерка Бајровић.

Одјељење за управљање људским ресурсима је одговорно за сва питања из области људских ресурса, али и за техничку сарадњу у ЦББиХ. Говорећи о људским ресурсима ЦББиХ, вицегувернерка Бајровић се осврнула кратко на историју управљања људским ресурсима: у периоду од 1997. до 2007. године људски ресурси су били организовани као Служба за људске ресурсе, од 2007. до 2013. године

као Одјељење за управљање људским ресурсима са три службе, а од 2013. године до данас као Одјељење за управљање људским ресурсима са двије службе. У 2010. години ЦББиХ је провела Twinning Light пројекат Европске уније за управљање људским ресурсима који је реализован у сарадњи Deutsche Bundesbank и Чешком народном банком. Прва Стратегија за развој управљања људским ресурсима ЦББиХ урађена је за период 2011 – 2015. година, а 2015. године имплементован је Информациони систем за управљање људским ресурсима (HRMIS).

У вријеме када је основана, 1997. године, ЦББиХ је имала свега 45 запослених, док је на крају 2015. године тај број износио 354, а вицегувернерка је указала и на образовну, старосну и полну структуру запослених у ЦББиХ.

Говорећи о стратешким циљевима управљања људским ресурсима, вицегувернерка Бајровић је истакла ефикасност, очување, односно реално повећање броја запослених, те стално унапређење постојећих људских ресурса. Политика управљања људским ресурсима у ЦББиХ је заснована на заједничким вриједностима и основним принципима управљања људским ресурсима и може бити подијељена на четири основна подручја:

- Запошљавање кроз јавне огласе, те интерне огласе који се односе на развој особља у складу са корпоративном културом;
- Развој особља
- Услови запошљавања – ЦББиХ осигурава добре

радне услове и сигурност;

- Корпоративна култура коју обликују усвојене заједничке вриједности, разлике и професионална етика.

На крају презентације, вицегувернерка је указала и на процес планирања људских ресурса, едукацију и тренинге кроз које пролазе запослени, а који су такође саставни дио планирања људских ресурса, потом на стандардизацију и оптимизацију оперативних процеса.

Будући задаци ЦББиХ у погледу управљања људским ресурсима односе се, између осталог, на ревизију Стратегије управљања људским ресурсима у складу са Стратешким планом ЦББиХ за период 2016 – 2021, на припреме за интеграцију у ЕУ у смислу достизања стандарда и најбољих пракси централних банака ЕУ, на нову организацију и описе радних мјеста у складу са европским стандардима, те на нову процјену извршења и ефикасности рада.

Студенти Karl-Franzens-Universität, њих 36 са својим професорима, изразили су захвалност на гостопримству, изврсној презентацији и свеукупној организацији посјете Централној банци Босне и Херцеговине. Уз посјете ученика међународних школа, ово је била прва посјета студената неког факултета из иностранства, а већ у 2017. години ЦББиХ очекује нове сличне посјете, које су саставни дио једног од задатака ЦББиХ, а то је едукација младих о ЦББиХ и њеним активностима.

